

„Биће скоро пропаст света, нек пропадне – није штета“

...Без обзира на сво канонско право епископа да одлучује о свему у својој епархији, такав чин је огољено морално безакоње јер се противи основном начелу поштовања туђе личности и његовог вишедеценијског савесног труда на корист Цркве и народа, у најмању руку. **Без обзира што патријарх може да смени игуманију, он то не сме да уради јер нема ниједан ваљани разлог за то!** **Напротив!** Уместо да је награди, он јој узима управу над манастиром и даје је поповима, супротно Уредби о манастирима СПЦ, и тако крши црквени закон!

Осим тога, игуманија, по црквеним правилима, не сме да дозволи да се у манастир уведе пракса, која је противна православној манастирској традицији и на тај начин угрози монашки живот својих сестара. А управо се то постиже овим увођењем четири попа у управу манастира. Јер игуманија одговара пред Богом за поверени јој манастир и сестринство. Не само пред владиком, већ прво пред Богом и својом савешћу!...

**„Богати свештеници су издали Христа,
богати свештеници су издали Цара,
богати свештеници ће примити антихриста“**

– Блажена Пелагија Рјазањска.

Ових дана србска јавност узбуркана је случајем одузимања управе над манастиром Раковица једној примерној србској игуманији и предаје манастирске управе у руке „похлепних попова из Патријаршије“, како их је назвао текст објављен на ту тему [\[1\]](#). Тема заслужује велику пажњу јер је тачка пресека, на којој се може закључити много тога о нашој црквеној ситуацији...

Верници, који познају игуманију, кажу да је дошла са 15 година у манастир Раковицу, и ту остала 61 годину, од тога управља овим манастиром пуних 50 година! У манастиру се врши свакодневни пуни круг богослужења, која почињу у 3 ујутро а завршавају се око 8 сати, светом Литургијом. Значи, манастир је подвижнички. Осим тога, верници кажу да јој је патријарх Павле оставио аманет да не прихвата и не уводи никакве богослужбене новотарије у манастир, тако да игуманија држи целокупан поредак манастирског живота „како ваља и доликује“, тј. онако како су наши свети Оци држали. У манастиру се поштује свети владика Николај и његово духовно предање. Патријарх Павле је баш због тога волео да долази овде и да служи са монахињама, јер је овај манастир оличење строгог, подвижничког и једноставног србског монаштва, баш какав је био и сам блаженопочивши патријарх. Вероватно је зато и заветовао да га ту сахране.

Осим тога, у ноћи вишедеценијског безбожништва у Србији, мати игуманија и сестре су биле више гладне него сите, шиле су и плеле себи одећу и сналазиле се некако да преживе. Ко је био у манастиру Раковица пре него што је патријарх тамо сахрањен, могао је да примети скромност и оскудицу у свему, чађаве зидове мале цркве, у којој је замонашен владика Николај, поцрнеле од пећи бубњаре на дрва, на коју су се старице грејале зими у току дугих богослужења. И остатак манастира, од капије до конака, показивао је знаке дуге и тешке материјалне оскудице. Међутим, монахиње старог кова, какве јесу, никада се нису жалиле, већ су благодариле Богу за све, јер су знале да нису дошле у манастир да једу, спавају и уживају, већ да се подвизавају и спасавају. Осим тога, треба рећи и да је игуманија већ десетак година болесна од рака, са којим се мање-више успешно бори.

Међутим, како су сахранили патријарха Павла, и како је његов култ почео да расте, почели су и да расту новчани прилози и кренула је обнова манастира. Стари блатњави пут до капије заменио је нови, асвалтни. Постављени су леви канделабри са осветљењем пред улазом, засађено цвеће, постављена нова лепа капија на улазу. Асвалтиран је велики паркинг. Живописана је стара црква са позлатом уместо плаве боје, изузетан рад неког иконописца, сви су натписи на црквенословенском језику. Изграђена је нова, велика црква Успења са подним грејањем, каменом је поплочано двориште манастира. Дрвена надстрешница у центру дворишта, која се распадала, замењена је новом, са новим клупама за одмор ходочасника. Изграђене су још две цркве – Благовештења на метоху манастира и велика - светог Николе, која је недавно осветана. Другим речима, очигледно је да сав новац, који верници дају - иде у изградњу и развој манастира, где новац и треба да иде – то јест, враћа се верницима, а не иде у приватне џепове.

Међутим, пре око годину дана, неко је дојавио надлежном архијереју да ту има „финансијских малверзација“, јер се велики новац окреће и наш савесни патријарх, који

нимало не воли новац, основао је комисију да се утврди шта се ту ради. Именовано је поштењег оца Игњата да заједно са монахињом манастира, која је водила књиге, прегледа манастирско пословање. Иначе, оца Игњата је пре тога игуманија великодушно примила да служи у манастиру, дала му собу за одмор и рад, иако то није била дужна. Али, домаћински, како се она односи према свему и према свима, она је и њему учинила све што је могла.

И прионуо је о. Игњат да тражи те злоупотребе код бледих и испошћених монахиња, али ништа није нашао. Онда је кренуо да тражи даље. Опет ништа! На крају су пречешљали књиге од 2012. године наовамо и ништа нису нашли. Зато што је монахиња, која је водила књиге, дипломирала економију и пре монаштва радила 25 година у фирми као књиговођа.

Међутим, ни то оца Игњата и његовог налогодавца није зауставило у сумњама у поштење ових окорелих материјалиста, који упорно стају у 3 сата ујутро на молитву, правећи се да се моле, јер ко нормалан устаје тако рано да се моли, осим оног ко нешто крије, ко нешто крупно хоће да сакрије?! Наравно, нису они тако наивни, као што мисле ове монахиње, које глуме ту неке испоснице!

И донесе Деда одлуку да се целокупно финансијско пословање манастира, руковање печатима, надзор покретне и непокренте имовине – преда у руке доброг оца Игњата и његових помоћника. Нарочито им је добро дошао млади ђакон, који ће да буде благајник, да лупа печате и ради у новооснованој канцеларији 8-16с у женском манастиру (!), јер ко ће одговарати за неколико година, кад се изнесу џакови и џакови пара и кад се постави питање великог новца, који је изнет из манастира?

Пошто, поучен искуством, имам бескрајну веру у поштење наших попова, почев од оних из храма Светог Саве, преко оног веселог благајника из патријаршије, до оног што је продавао дрогу, ја сам сигуран да ће сав тај велики новац из манастира Раковица, такође бити на сигурном и да неће бити никакве злоупотребе. Нарочито зато што је Деда овластио четири попа да надзиру финансије манастира.

Али, немојте мислити, драги читаоче, да се овде ради само о новцу, не! Овде се ради о бризи за манастир и за наше спасење! Јер зашто би неко игуманију, која и болесна већ деценијама служи ту тако да се сваки динар искористи за добро светиње, и која очигледно унапређује манастир, тако да је заслужила награду - рецимо онај орден што је

отишао тамо где не треба, јер заиста служи Светом Сави – зашто би неко одузео њој управу над манастиром и дао је нашим препоштеним поповима, који јако воле да се брину за манастире и светиње – ако не због тога што ће они много боље да се брину за тај манастир?

Јесте да ће они само да изброје паре, ставе их у џеп и однесу тамо где треба, кад се заврши то радно време око 16ч, али ипак, сигурно је да ће та четири попа да се брину за манастир боље него игуманија, па наравно! Њих је четири а она је само једна.

Међутим, Дедина одлука не одузима њој управу над манастиром, приметиће неко. Да, управу сте. Она може и даље да стаје на молитву у три ујутро, да пости по типичу и залива цвеће, то ће јој сигурно препустити. И наравно, она је и даље овлашћена да ЗАЈЕДНО са њима управља манастиром. То је тек ремек-дело организационих способности нашег драгог Деде.

Па да, ништа лакше него да једна стара игуманија заједно са четири свештеника управља манастиром! Просто се договоре и све што им она каже или они њој, све се то одради, нема да бринеш! Сви ће бити у току, „ставиће је у копију мејла“.

- „Јеси платио оно?“

– „Јесам.“

– „Јеси потписао оно?“

– „Нисам“.

- „Кад ћеш?“

– „Ево одма, само да завршим ово!“

- „А ти?“

- „Ја још нисам ни почео то, завршићу до краја дана па ћу вам јавити“.

- „Аха. Баш је леп овај монашки живот, по цео дан са четири попа се договарам шта ћемо да радимо. Баш забавно. Нарочито што им верујем све што ми кажу, јер не видим шта раде тамо по својим канцеларијама. Добри су то људи... Морам да се помолим за њих...“

Међутим, шалу на страну, по Уредбама за унутрашњи и спољашњи манастирски живот, манастиром управља Настојатељ уз помоћ братства и никакви ожењени попови и ђакони се не спомињу у управи манастира. **Дакле, манастир је самосталан у својој управи, коју чине монаси.**

Надлежни архијереј поставља настојатеља по предлогу братства и може да разреши управе настојатеља или да претвори манастир из мушког у женски или обрнуто. **Међути м, нема шансе да ико може да у женски манастир уведе четири попа да управљају њиме! То је тешко лудило и то нема нигде на свету!**

Али има код нас! И то само из бриге за манастир.

Питам се што се нису понудили да музу краве или пласте сено или ору и копају монахињама на њиховом имању, кад толико желе да им помогну, него су се само јавили да броје паре?!

Јадним женама су наметнули своје незаконе одлуке и очекују да оне беспоговорно предају свој манастир таквим људима??! Без обзира на сво канонско право епископа да одлучује о свему у својој епархији, такав чин је огољено морално безакоње јер се противи основном начелу поштовања туђе личности и његовог вишедеценијског савесног

труда на корист Цркве и народа, у најмању руку. **Без обзира што патријарх може да смени игуманију, он то не сме да уради јер нема ниједан ваљани разлог за то! Напротив!**

Уместо да је награди, он јој узима управу над манастиром и даје је поповима, супротно Уредби о манастирима СПЦ, и тако крши црквени закон!

Осим тога, игуманија, по црквеним правилима, не сме да дозволи да се у манастир уведе пракса, која је противна православној манастирској традицији и на тај начин угрози монашки живот својих сестара. А управо се то постиже овим увођењем четири попа у управу манастира. Јер игуманија одговара пред Богом за поверени јој манастир и сестринство. Не само пред владиком, већ прво пред Богом и својом савешћу!

Манастир Раковица је пример за целу СПЦ и Патријаршија би требало да га штити а не да то доводи у питање сменом игуманије, која је пример за то како се брине и за душу и за манастир. Не треба дозвољавати владикама да уништавају народне светиње на тај начин **зато што манастири и цркве нису њихова својина. Зато што је те светиње градио народ од свог новца, труда и зноја а не попови, част изузецима! Зато што све у Цркви не припада само клиру, који само управља њима, већ и народу, који је то градио. И зато што Црква није само свештенство, Црква – то су: Бог, свештенство и верни народ, заједно. Свештенство треба да се брине за поверену му паству и црквену имовину а не да је искоришћава за личну корист! Епископи треба да штите правила Цркве и да их поштују, а не да их газе и прекрајају ради своје личне добити! То је срамно и ниско и то народ одбија од Христа, јер свештенство треба да буде пример живота у Христу и да тако привлачи народ Њему.**

А шта они раде?

„Блажени сиромашни, јер је таквих Царство небеско“ (Лука 6:20)

„Не љубите свијета ни што је у свијету. Ако неко љуби свијет, љубави Очеве нема у њему; Јер све што је у свијету: похота тјелесна, и похота очију, и надменост живљена, није од Оца, него је од свијета. И свијет пролази и похота његова; а онај који твори вољу Божију остаје вавијек.“ (1. Саб.св. Јов. 2:15)

Ако патријарх заиста истера ову часну жену из манастира Раковица и премести је негде другде, биће то велика срамота не само за њега лично, већ и за целу нашу Цркву!

Биће то доказ да су се заиста, коначно свели само на светску сујету и телесно задовољство, које могу да имају захваљујући тим проклетим парама. Има ли за њих ишта свето и како ће тој жени и њеном сестринству сутра да погледају у очи, хоће ли моћи да се оправдају тиме да је то патријарх „благословио“? Хоће ли јој рећи да је то „послушање“, да се „царска не пориче“ и да треба да „веже коња где јој газда каже“, што су омиљене поповске изреке?

Не може нико да благослови безакоње. Ово је очигледно кршење Уредбе о манастирском животу, коју сваки архијереј мора да поштује. Не можемо бити бесловесно стадо кад је такво безакоње у питању, макар га наредио и сам Патријарх србски. Ово заиста говори о дубокој кризи морала у нашој цркви и нашем друштву, о најдубљем лицемерју и немоћи, која је захватила цело друштво и целу цркву.

На крају крајева, заиста је јадно малтретирати стару и болесну жену, макар се она испречила и на путу нечијег научно-материјалистичког погледа на свет.

Прилог: Уредба за унутрашњи и спољашњи манастирски живот (1963) из које се види да архијереј поставља настојатеља манастира али да братство самостално води управу манастира, без икаквих мирских попова и ђакона!

V O ДУЖНОСТИМА У МОНАСТИРУ

Чл. 42

Управу манастира води настојатељ са братством. Сви су они дужни живети по општим монашким прописима и вршити своје дужности по овој Уредби.

Настојатељ с братством врши ове дужности:

а) бди над целокупним духовним и материјалним добром манастира, старајући се да манастир заиста буде учионица заповести Божјих, како вели Св. Василије Вел., да се унапређује манастирска имовина и да се развију потребне могуће гране привреде и занатства;

б) доноси за посебне потребе манастира годишњи предрачун прихода и расхода и саставља завршни рачун и шаље их на преглед Епархијском управном одбору;

в) доноси одлуке о отуђењу и задужењу манастирске имовине и спроводи их Епархијском управном одбору на потврду;

г) доноси одлуке о отписивању потраживања која се не могу наплатити и о расходовању ствари, и спроводи их Епархијском управном одбору за потраживања до 100.000 динара и раходовање ствари по прописима које одреди Епархијски управни одбор, а преко тих сума Патријаршијском управном одбору преко Епархијског управног одбора на потврду;

д) доноси одлуке о вођењу и одустајању од парница и о условима поравнања и спроводи их на одобрење, и то Епархијском управном одбору до вредности по прописима које одреди Епархијски управни одбор, а преко те суме Патријаршијском управном одбору, преко Епархијског управног одбора;

ђ) доноси одлуке о одузимању и давању у закуп манастирског имања и доставља их на одобрење, и то Епархијском управном одбору до вредности по прописима које одреди Епархијски управни одбор, а преко те суме Патријаршијском управном одбору преко Епархијског управног одбора.

Братске одлуке које зависе од одобрења виших власти извршне су тек после тог одобрења.

Настојатељ сазива братство на седницу по потреби. О седници братства води се записник како о предлозима тако и о закључцима. Записник води сабрат кога настојатељ одреди.

Чл. 43

Настојатељ манастира је заступник, непосредна управа и надзорна власт свог манастира и братства, чувар црквених и манастирских правила и извршилац наређења надлежних власти (чл. 210 УСПЦ).

Настојатељ је привремени или стални. И једног и другог поставља и разрешава епархијски архијереј.

У манастиру у коме има више од четири сабрата, предлаже братство, под председништвом изасланика епархијског архијереја, два кандидата од којих архијереј именује привременог настојатеља. У манастирима где је мање од пет сабрата привременог настојатеља поставља надлежни архијереј. Ако је у братству манастира мање од три сабрата манастиром управља архијереј преко намесника.

За сталног настојатеља може бити постављен привремени који је беспрекорног монашког живота водио бар десет година управу истог манастира, умножио братство и манастир унапредио духовно и материјално. Стални настојатељ може се разрешити од управе, односно преместити, по пристанку, образложеној молби, осуди (привремено и у случају из чл 220 УСПЦ) и претварањем манастира у мушки, односно женски, при чему (сем првог случаја) губи сталност.

Чл. 44

При избору и постављању настојатеља гледати да то буде онај члан братства који је украшен врлинама, који ништа не претпоставља Богу, који је братољубив, зналац Св. писма и учења Св. Отаца, кадар руководити на путу Божјем; ко није сујетан, гневљив, самовољан, ко се не брине за много (Св. Василије Вел.); у коме је сједињено

човекољубље са строгошћу, доброта са чврстином, одлучност са снисходљивошћу (Св. Теодор Студит), а не само ко је старији по годинама и постригу.

Чл. 45

Настојатељеве дужности су ове:

а) извршује наредбе надлежног архијереја;

б) води надзор над братством да у свему живи по монашким правилима и у духу својих завета предњачећи му у томе добрим примером својим, према наређењу апостола: „Сам се покажи као пример добрих дела” (Титу 2,7). На тај начин, показујући својим животом јасан образац сваке заповести Господње, неће дати онима које руководи никаквог повода за мишљење да се заповести Господње не могу испунити, или да се оне смеју лако пренебрегнути (Св. Василије Вел.);

в) пази да се богослужење врши по црквеним прописима;

г) одређује сваком монаху послушање које ће стално или повремено вршити;

д) даје монасима и искушеницима благослов за излазак из манастира на одређено време;

ђ) прима искушенике, обавештавајући о томе архијереја и братство;

е) стара се о манастирској и црквеној ризници и библиотеци за коју може поставити нарочитог библиотекара;

з) подноси надлежном архијереју извештај о манастирском животу, нарочито о ванредним појавама;

и) води књигу са личним подацима братства и бележи манастирски летопис;

ј) води имовну управу манастира према утврђеним предрачунима;

к) заступа манастир пред властима;

л) у споразуму са намесником поставља и отпушта послугу; и

љ) надзире рад намесника, економа о др.

Чл. 46

У важнијим питањима манастирског живота, било духовне или материјалне природе, настојатељ ће, у духу љубави, саветовати се са старијом и искуснијом сабраћом (Св. Теодор Студит), па расудивши шта је боље по томе поступити, јер власт управљања коју настојатељ има никако не значи право на самовољу, него само строгу примену – према себи и братству – духа еванђелских, канонских и светоотачких прописа.

Чл. 47

Помоћници настојатеља у управи манастира су:

1. Намесник. Он је непосредни заменик настојатеља. Посаветовавши се са сабраћом,

настојатељ предлаже једног од њих за ту дужност надлежном архијереју на потврду и благослов.

Ако је братства више од четири, с благословом надлежног архијереја може настојатељ с братством изабрати два кандидата од којих ће архијереј именовати једног за намесника.

Намесник:

а) води прописне рачунске и друге књиге, инвентаре и допуне њихове;

б) саставља нацрте предрачуна;

г) крајем године подноси настојатељу и братству завршне документоване рачуне о издацима и приходима манастирским;

д) уводи свако примање и издавање у дневник благајне.

Настојатељ је наредбодавац, а намесник рачунопологач у манастиру и благајник (али се благајна може поверити и другом сабрату). Настојатељ не може руковати благајном.

2. Духовник. Свештенослужитељ и исповедник, треба да је старији свештенмонах (23. прав. Никифора Исповедника). То нарочито важи за женске манастире где духовник не треба да је млађи од 50 година. Духовник у женским манастирима, сем у св. тајни исповести, не може насамом разговарати са сестрама, нити без знања и одобрења настојатељице ишта им наређивати (Св. Василије Вел.). Њега поставља и разрешава надлежни архијереј.

3. Економ се стара:

а) да се манастирска економија добро и на време ради и плодови благовремено сабирају;

б) стара се о снабдевању, залихама и огреву;

в) чува живи и мртви пољопривредни инвентар;

г) са настојатељем и намесником потписује новчана документа која се односе на економију.

Постављање на ову и остале, ниже поменуте дужности, као и непоменуте за које би се указала потреба, право је настојатеља.

4. Еклисијарх стара се о свештеним одеждама, сасудима, прекривачима, просфорама, чистоћи храма његовим осталим потребама. Са намесником сабира приход у храму и потписује уз настојатеља и намесника новчана документа која се односе на храм.

У св. олтар могу улазити да пале свеће и кандила, да га наместе, очисте и онде послуже свештенослужитеља, сем еклисијарха, само монаси и монахиње (15. прав. Св. Никифора Исповедника) који добију благослов архијереја.

5. Канонарх руководи црквеним богослужењем, те мора добро познавати све прописе Типика, унапред проучити особености богослужбеног поретка за сваки празник и дан, и о њима обавестити појце и свештенослужитеље.

6. Странопримац, чија је дужност дочекивање посетилаца манастира, треба да је озбиљан, старији сабрат, способан да објасни историјат манастира, особине стила и живописа. Само он посетиоце прима, послужује и с њима разговара.

На светог Николу, 2019.

---

[1] <http://православнапородица.org.crb/index.php/ctenie/nebeska-srbija/2149-zastitim-o-manastir-rakovicu>

Преузето са: <http://православнапородица.org.crb>